

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

* VLIKO METAI *

June 11 - June 25, 1984

(Birželio 25 - Rugpjūčio 6, 1984)

No.12 & No.13.

VIENINGA KOVA UŽ LIETUVOS LAISVĘ!

Dešimtojo Amerikos Lietuvių kongreso šūkis. Kongresas įvyks 1984 m. spalio 27-28 dd.
5001 West 79th St., Quality Inn Midway, Chicagoje, IL.

ALTO vadovybė intensyviai ruošiasi Amerikos Lietuvių Kongresui

DR. S. BAČKIS
KONGRESO GARBĖS KOMITETE

Lietuvos diplomatinės Šefas Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis atsiuntė laišką Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Šidlauskui, pranešdamas, kad jis sutinka būti Čikagoje šaukiamo Amerikos lietuvių kongreso garbės komitete.

DR. K. BOBELIS DALYVAUS
AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE

VLIKO pirm. dr. Kazys Bobelis pranešė Amer. Liet. Tarybos pirm. dr. K. Šidlauskui, kad jis priima kvietimą dalyvauti dešimtame Amerikos Lietuvių Kongrese ir jame pasakyti kalbą tema: "Tarpautinė politinė raida ir Lietuvos bylos vystymasis".

SPAUDA APIE AMERIKOS LIETUVIŲ
KONGRESĄ

Išėivijos lietuvių organizacijoms svarbu periodiškai aptarti Lietuvos laisvinimo būdus, suderinti darbus, pramatyti ateities ėjimus. Tam reikalui Amerikos Lietuvių Taryba kas penkeri metai šaukia JAV kongresus. Šiame spalio 27-28 dienomis Čikagoje įvyks jau dešimtas toks kongresas. Jau daugelis senatorių, kongresmenų ir pirmajandžių mūsų veiklos vadovų sutiko būti šio kongreso garbės komitete. Apie jį pasirodė ir spaudos atsiliepimų. "Draugas" jau 1984 m. kovo mėn. 24 d. išspausdino pasikalbėjimą su kongreso rengimo komiteto pirmininke Daina Danilevičiūte-Dumbriene, jaunosios kartos atstove. Apie kongresų tikslus ji kalbėjo: "Pagal ALTO statutą, šitokių kongresų tikslas - pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovoje už Lietuvos išlaisvinimą, taip pat norime pareikšti padėką Amerikos vyriausybei už paramą lietuvių vedamoje laisvės kovoje. Norime aptarti tolimesnį pasiruošimą Lietuvos laisvinimo akcijai, kas reikalauja plačiosios lietuvių išėivijos išsijungimo į šį uždavinį".

Apie kongreso dalyvius pirmininkė pareiškė: "Dalyvauja visi ALTO valdybos ir tarybos nariai, centrinių-bendriinių organizacijų atstovai, ALTO skyriai bei lietuviškųjų organizacijų bendrieji komitetai atskirose vietovėse taipgi atsiųs savo atstovus. Kviečiami svečiai ir iš lietuvių visuomenės".

Toliau ji papasakojo, kad kongreso rengimo komitete be jos dar dalyvauja inž. Gr. Lazauskas, dr. Vl. Šimaitis. Kongreso finansų kom. pirmininkas M. Pranevičius, banketo rengimo pirm. B. Skorubskienė, transportacijos pirm. J. Bagdžius, spaudos - kun. dr. J. Prunskis.

"Sandara" nr. 8 išspausdino pasikalbėjimą su ALTO vicepirmininku dr. Jonu Valaičiu, kuris yra taip pat kongreso finansų kom. narys. Apie kongresą jis pareiškė: "Man ypatingai rūpi, kad kongresas turėtų turiningą programą, kurioje, kaip paprastai, dalyvauja visa eilė politikų, intelektualų ir mūsų jaunesnės kartos atstovų. Taip pat kongresas galėtų suvaidinti reikšmingą mūsų politinių veiksmų konsolidavimo vaidmenį. Nors ir nebūdami visi po vienu stogu, mūsų veiksniai turėtų dirbti Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išėivijos darbą vieni

kitiems, jeigu ir nepadėdami, tai bent netrukdydami. Iki šiol visi ALTO kongresai buvo pasisekę ir dėl to reikia tikėtis, kad ir dešimtas kongresas Čikagoje, kuris įvyks spalio 27-28 dienomis, taip pat bus sėkmingas, su turininga programa ir gausiu dalyvių skaičiumi".

"Dirva" nr. 15 net į pirmą puslapį idėjo pasikalbėjimą su ALTO valdybos nariu visuomenininku Petru Bučiu. Jis apie šaukiamą kongresą pareiškė: "Gerai yra susiburti lietuviams, kurie seka Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir kurie yra mažiau su ja susipažinę. Gali patirti, ką ALTAS veikia, kokie jo uždaviniai. Tai gera proga padaryti sugestijų, ką ALTAS ateityje galėtų geriau ir daugiau nuveikti, nes ALTAS yra visų organizacija, kuri nori išjungti į tą darbą ir ALTAS, kaip praetyje, taip ir dabar, yra atviras įvairiems patarimams ir sugestijoms iš visos plačiosios lietuvių visuomenės".

ALT Inf.

EUROPOS SPAUDA KELIA LIETUVOS REIKALĄ

Miunchene leidžiamas antibolševikinio tautų bloko žurnalas "ABN Correspondence" nr. 2 išspausdino Pabaltiečių komiteto Vašingtone internų K. M. Kool, R. Inveiss ir R. Šilėnaitės paruoštą studiją "Rusifikacija Pabaltiečio valstybėse". Tame pat numeryje idėta ir plati informacija apie okupantų nuteistą žmogaus teisių gynėją kun. Sigitą Tamkevičių bei kun. Alfonsą Svarinską, tam skiriant net tris žurnalo puslapius. Žurnalas išspausdino ir Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyriaus rezoliucijas, priimtas Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Tas pats žurnalas, išspausdino ir svarų britų atstovo John Wilkinso, Europos Laisvės Tarybos pirmininko, pareiškimą, ginantį Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvę.

***

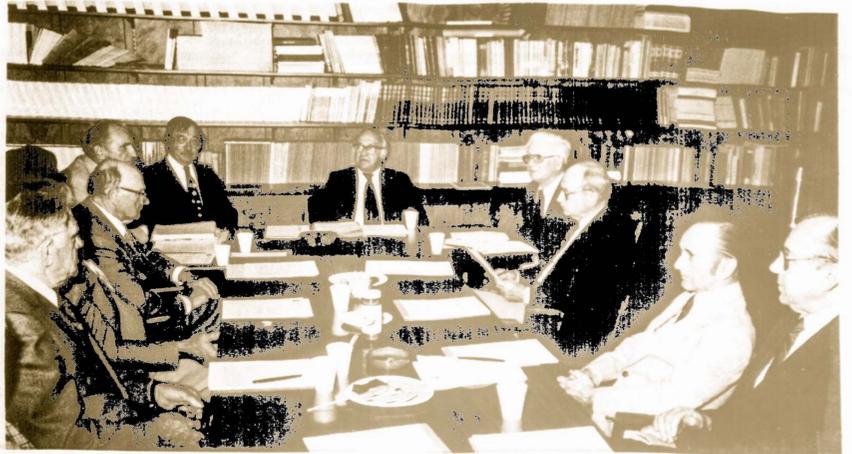
Paryžiuje leidžiamas laikraštis "Catacombes" savo balandžio mėn. numeryje idėjo išsamų, per du puslapius nusitęsiantį, protestantų teologijos fakulteto garbės profesoriaus J.G. Hoffmano straipsnį, kuriuo iškelia, kaip laužomos žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje. Daugiausia kalba apie Pabaltijo valstybes.

Tas pats "Catacombes" numeris deda N. Sadūnaitės nuotrauką ir informuoja apie jos atsiminimus, duoda platų aprašymą apie nuteistąjį kun. A. Svarinską.

***

"RYTŲ EUROPOS KONFERENCIJOS" DEŠIMTMETIS

JAV-se veikia "Rytų Europos konferencija", į kurią yra išsijungę lietuviai, estai, latviai, bulgarai, čekoslovakai, vengrai, ukrainiečiai ir lenkai. Konferencija išsisteigė 1974 m., taigi šiemet atšventė dešimtmetį. Konferencijos uždavinys apjungti JAV organizacijas, besirūpinančias žmogaus teisėmis Rytų ir Centro Europoje. Sukaktis buvo atšvęsta iškilėmis, kurių metu įteiktas žymuo ambasadoriui Kampelmanui, tarpautinėse konferencijose rūpestingai ginančiam tų Europos sričių gyventojų teises.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdybos posėdis 1984 m. gegužės 31 d. savo namuose, Čikagoje. Aptaria Amerikos Lietuvių Kongreso rengimo ir kitus reikalus. *Viršutinėje nuotraukoje: iš kairės - Eugenijus Smilgys, išd. Mykolas Pranevičius, v.p. dr. Jonas Valaitis, v.p. Stanley Balzekas, Jr., pirm. dr. Kazys Šidlauskas, v.p. Teodoras Blinstrubas, fin. sekr. Petras Bučas, v.p. Viktoras Naudžius, v.p. dr. Leonas Kriaučeliūnas. Apatinėje nuotraukoje: iš kairės - fin. sekr. P. Bučas, v.p. V. Naudžius, v.p. dr. L. Kriaučeliūnas, reikalų vedėja Irena Blinstrubienė, Informacijos direktorius kun. dr. Juozas Prunskis, sekr. Grožvydas J. Lazauskas, Julius Pakalka, v.p. dr. Vladas Šimaitis, Eug. Smilgys, v.p. Jonas Talandis. Šiame posėdyje nedalyvavo: v.p. Povilas Dargis, Ramunė Tričytė, Daina Danilevičiūtė - Dumbrienė ir prot. sekr. adv. Aleksandras Domanskis.*

(Nuotraukos: Jono Tamulaičio)

PABALTIEČIŲ KOMITETO VEIKLOS GAIRĖS

ALT pirm. dr. K. Šidlauskas pranešė Jungtiniam Pabaltiečių komitetui Vašingtone, kad Amerikos Lietuvių Taryba pritaria to komiteto projektui, numačiusiam veiklos gaires. Jų pagrindiniai punktai: siekti, kad Pabaltijo valstybių klausimai būtų keliami Jungt. Tautų Žmogaus teisių komisijoje bei Jungt. Tautų dekolonizacijos komitete, būtų keliamos diskusijos Pabaltijo valstybių klausimu Jungtinių Tautų sesijose. Taip pat siūloma siekti, kad JAV-bės stengtųsi įvesti daugiau pabaltiečių kilmės žmonių į savo tarptautines komisijas. JAV turėtų aptarti Pabaltijo valstybių klausimą NATO užsienio reikalų ministerių posėdžiuose.

NAUDINGAS SEMINARAS

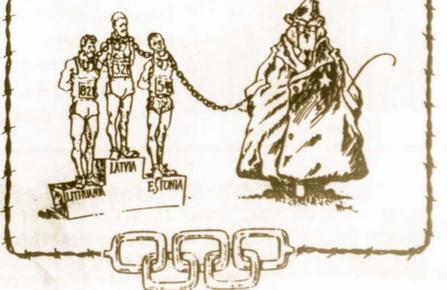
Vašingtone birželio 8-9 dienomis įvyko lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių jaunimo seminaras, kuriame iš Seattle, Čikagos, Clevelando, New Yorko ir net iš Kanados dalyvavo apie 70 jaunų žmonių, kuriems Baltųjų Rūmų ir valstybių bei mokslinių įstaigų žmonės pateikė gausią informaciją apie politinę situaciją, apie galimybes išsijungti vyriausybės įstaigų darbą.

KONGRESAS PRIEŠ MASKVOS SKRIAUDAS PAŠTUOSE

Jungtinė JAV senato ir atstovų rūmų rezoliucija išskėlė faktus, kaip Sovietų Sąjunga laužo savo tarptautinius pasižadėjimus paštų patarnavimuose. Pažymima, kad turima daugiau kaip 2000 tokių dokumentuotų faktų. Rezoliucijoje reikalaujama, kad JAV prezidentas per Valstybės sekretorių Sovietų Sąjungai pareikštų Amerikos gyventojų nepasitenkinimą dėl tokio paštų konvencijos laužymo.

Tuo reikalu kalbėdamas senate R. Boschwitz (resp., Minn.) pabrėžė, kad tie Sovietų Sąjungos nusikaltimai turi būti iškelti paštų sąjungos posėdžiuose, kur susirenka 167 valstybių atstovai.

OLYMPIC SPIRIT - SOVIET STYLE

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789
or (312) - 543 -8198.

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienyose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams \$10.00
POSTMASTER: Send address changes to SANDARA, 840 W. 33rd St. Chicago, IL 60608

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

Bostono padangėje ...

Sveikinu taiklų įprasmingą judesį,
Kuriantį išraišką dvasios savos —
Tą, kuris nešdamas vėliavą grumiasi
Už laisvę ir garbę gyvos Lietuvos

(Juozė Vaičiūnienė)

LAI CYVUOJA TAUTINIŲ ŠOKIŲ MENAS

SAMBŪRIS • Boston, Mass

Šokėjų sąrašas:

Bazikas Vytautas
Bobelytė Rūta
Boulet Mia
Castonguay Ken
Dambrauskaitė Rasa
Dilba Andrius
Dilba Tadas
Falletti Mary Lou
Gecas Ray
Girniūtė Rikantė
Girniūtė Zara
Grauslys Anthony
Grauslytė Diane
Grauslys Richard
Gudelytė Laura
Ivanauskaitė Vida
Ivaška Alexander
Ivaškaitė Dalia M.
Ivaškaitė Dana M.
Ivaška Darius K.
Jurgėla Vytautas

Kalen John
Kazlaite Elyte
Kazlas Petras
Kearn Kevin
Kiliulis Tomas
Kulbyte Regina
Kulbis Tadas
Matulaitis Vaidas
Nenortas Rimas
Petronyte Vida
Phillips Nina
Plioplys Algis
Slezas Andrius
Slezaitė Dana
Snipaitė Naida
Snipas Vincas
Spakevičiūtė Vita
Stankevičiūtė Dana
Stuopis Povilas
Veitaitė Audra
Vidugerytė Aušra
Zmuidzinaitė Antanina

Ona Ivaškienė

Gediminas Ivaška

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūris Onos Ivaškienės įsteigtas 1937-tais metais. Nuo 1980-ųjų metų sambūriui vadovauja jos sūnus, Gediminas Ivaška, o p. Ivaškienė administruoja.

Sambūris turi savo valdybą, kuri rūpinasi sambūrio finansiniais reikalais bei veikimu. Valdybą sudaro: William ir Irena Widugiriai, Vytautas Jurgėla, Roma Štuopienė, Gema Duobaitė-Phillips, Erma Kalen, ir Mirga Girniuvienė.

Vienas pagrindinių sambūrio tikslų yra buvęs supažindinti platesnę Amerikos visuomenę su lietuviškos liaudies šokio menu.

1939-tais metais į Bostoną atvykusi Marija Baronaitė pamatė Bostono šokėjus atliekančius „Darbininko“ gegužinės programą. Ji pakvietė juos šokti Pasaulinėje parodoje New Yorke. Kvietimas buvo priimtas ir sambūris sėkmingai pasirodė su Kubilu ir Kalveliu.

1940-tais metais Sarah Gertrude Knott įsteigė „National Folk Festival“, kuris kasmet buvo rengiamas skirtingame mieste. Jos kviečiamas Bostono Tautinių Šokių sambūris yra pasirodęs Philadelphia, Pa., New York, N.Y., Washington, D.C., St. Louis, Mo., ir daugelyje kitų miestų.

1944-tais metais buvo įsteigtas „New England Folk Festival“, kuriame nuo pat pirmųjų metų kasmet šoka ir Bostono sambūris. Ta pačia proga tėvų komitetas Festivaliui paruošia stalą su lietuviškais valgiais. Taip supažindina platesnę Amerikos visuomenę su lietuviškais skanėstais ir tuo pačiu surenka lėšų tolimesniai sambūrio veikimui.

Bostono Tautinių Šokių Sambūris taip pat yra dalyvavęs operoje „Faust“ su „The Boston Opera Group“, „International Gala“ State Department'o rūmuose Washington, D.C., ir Laisvojo pasaulio latvių šokių šventėje.

Sambūris neapleidžia ir savųjų. Kasmet šoka net trijuose Vasario 16-tos minėjimuose, pranciškonų piknike Kennebunkporte, bei kituose lietuviškuose rengimuose.

BOSTON, MASS - WLYN 1360 AM
bangos sekm, nuo 8 iki 8.45 ryto. Veda
S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So.
Boston, Mass.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

ALT SANDAROS CENTRO VALDYBA:
pirminkininkas - Povilas P. Dargis,
pirmasis vicepirm. - Aleksandras
J. Čaplėkas,
antrasis vicepirm. - Julius R. Kuzas,
centro v-bos sekr. ir organo Sandaros
redaktorius - Grožvydas J. Lazauskas,
centro valdybos išd. - Hildė Kuzienė,
Centro valdybos vicepirminkininkai:
Alena Devenienė, Antanas Andriulionis,
dr. Algirdas Budreckis, dr. Vytautas
P. Dargis, Vyto Užnys.
Kontrolės komisija: Ona Jagėla, Edita
Rimkus ir Jonas Galminas.

Svietimo komisija:
Edvina Yankus (Miami, FL)
Edvardas Boreiša (Chicago, IL.), Petras
Bružas (Chicago, IL.), Antanas
Sukauskas (Detroit, Mich.), dr. Algirdas
Budreckis (Boston, MA.), Vaclovas
Prūsas (Chicago, IL.), Juozas Ruo-
vas (Los Angeles, CA), Stepas Paulaus-
kas (Cicero, IL), Elena Prekerienė (NY).
Teisinis patarėjas: dr. Kazys Sidlaus-
kas.
ALT SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAS:
840 West 33rd Street, Chicago, IL.
60608.

SŪKURYS • Brockton, Mass

Studentų ir jaunių grupė

Bacon Alisa
Bacon Audra
Banaitis Kęstutis
Borges Vera
Chesnul Joann
Crowley Elizabeth
Dillis Jenifer
Dillis Paula
Dowaliby Melisa
Dowaliby Stefanie
Goštautaitė Maya
Goštautas Vytautas
Kalvaitytė Rūta
Petronis Tadas
Surowiec Peter
Surowiec Regina
Sužiedėlis Aras
Sužiedėlis Vytautas
Walat Peter
Walat Tomas
Zikaitė Gida
Zikas Tomas

Lietuvių jaunimo ansamblis „Sūkurys“ įsteigtas 1976 metų rudenį JAV LB Brocktono apylinkės nario jaunimo reikalams Miko Subačio pastangomis. Nuo pat pradžių ansamblui vadovauja Vytautas Bruzgis. Ansamblis yra suruošęs du didesnio masto tautinių šokių ir liaudies muzikos koncertus su originaliomis kompozicijomis, kurias atliko ir šokiams pritarė apylinkės amerikiečių filharmonijos orkestras. Šio orkestro tradicijos siekia 1915 metus. — Su juo psirodyta ir kitomis progomis platesnėje amerikiečių visuomenėje, universitetuose bei kolegijose.

Per ansamblio gretas nepilnų aštuonerių metų laikotarpį yra perėję daugiau kaip šimtas įvairaus amžiaus jaunimo, šokusio studentų, jaunių ir vaikų grupėse. Ansamblis yra davęs bent 50 pasirodymų per visą Naująją Angliją įvairiuose festivaliuose, lietuvių dienos ir minėjimuose. Šeštoje lietuvių tautinių šokių šventėje 1980 metais Chicagoje dalyvavo studentų grupė, o 1981 m. pirmoje Rytinio pakraščio šokių šventėje Hartforde, Connecticut, dalyvavo visas ansamblis. Dabartinis ansamblio sąstatas šokių šventėje dalyvauja pirmą kartą, atlikdamas studentų ir jaunių šokius. Ansamblio repetitijų akompaniatorė — Maryann Crowley, administratorius — Eligijus Sužiedėlis.

Vytautas Bruzgis

(Apžvalga iš Septintosios Laisvojo Pasaulio
Lietuvių Tautinių Šokių Šventės leidinio)

Birželio 12 d. laikraštis The Enterprise parašė vedamąjį "Baltic Holocaust", kur rašo, kad birželio 14 d. suėjo 43 metai, kai prasidėjo pabaltiečių holocaust, per kurį sovietai išvežė mirėdai 600,000 latvių, lietuvių ir estų. Ir šis genocidas kažin kodėl buvęs ignoruojamas Vakarų demokratijai, nes jie tada buvo užsiėmę su nacių Vokietija. Dabar po 40 metų nuo nacių nugalėjimo, kada užsibaigė žydų naikinimas, pabaltiečių naikinimas tebevyksta ir dabar.

THE BOSTON HERALD birželio 8 d. pateikia iš pasikalbėjimo su adv. Romanu Sadlicku žinutę, kaip KGB per OSI įstaigą nori atimti pilietybę Juozui Kisielaičiui. Dar esą kaltinami Vytautas Gudauskas, Jonas Klimavičius ir Henrikas Benkuskas.

Bostone, Mass. buvo sunkumų atgabenti į Mokslo Muziejų natūralaus dydžio priešistorinio gyvulio - brontozauro repliką, kurią turėjo per Charles upę perkelti helikopterio pagalba.

Brontozaurai yra išmirusių dinosaurų gentis. Ju kūno ilgis siekia net iki 75 pėdų. Jų griaučiai užtikti apatinios kreidos sluoksniuose Wyoming ir Colorado valstijose.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 12 d., 8.30 - 9 val, ryto
TV 7-tas kanalas perduos mišias, kurias
aukos kun. Albinas Janiūnas, Šv. Pran-
ciškaus parapijos Lawrence klebonas, Or-
ganizuoja Lietuvos vyčiai.

Rugpjūčio 12 d. Minkų radijo valandėlės gegužinė-piknikas, jų 50 metų sukakčiai paminėti Romuvos parke Brocktone.

Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 85 metų sukakties balius-banketas.

Rugsėjo 29 kultūrinis parengimas šv. Kazimiero garbei So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 7 d. Laisvės Varpo rudens parengimas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 14 Šv. Kryžiaus Bostono katedroje 3 val. mišios, kurias aukos arkivyskupas Bernard Law šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime.

Spalio 21 d. 3 val. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas šv. Kazimiero garbei First & Second Church salėj Bostone.

Lapkričio 25 kariuomenės šventės minėjimas, Rengia Lietuvių Karių S-gos Bostono skyrius.

Vasario 10 operos solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall salėj. Rengia Baltų draugija.

Massachusetts valstijoje 100 tūks. gyventojų tenka 276 gydytojai, t.y. daugiausia visoje Amerikoje.

LAISVĖS VARPAS - sekmadieniais
9.00 - 10.00 val. ryto iš WCAV - FM
banga 98.0. Vedėjas - Petras Viščinis,
173 Arthur St. Brockton MA 02402.

Laikraščiai SANDARAI 70 metų

Rašo dr. Algirdas Budreckis

Šių metų sausio 14 d. suka-ko 70 metų nuo to laiko, kai būrelis energingų South Bostono liberalų tautininkų stojo prie rimto kultūrinio darbo ir įkūrė tautiškai demokratinį laikraštį "Ateities". Tiesa, šandien minime jau "Sandarą", o ne "Ateitį", kuriuo vardu šitas laikraštis buvo pradėtas leisti. Bet kadangi Ateitis-Sandara ėjo be jokios pertraukos ir, kas svarbiausia, tai tuos pačius idealus atstovaudamas ir tų pačių žmonių remiamas ir palaikomas per 70 metų švietė ir kultūrinio mūsų ateivius, todėl vien vardo pakeitimas paties jubiliejaus reikšmės nesumažino.

"Ateities" pirmas administratorius Stasys Vitaitis šitaip motyvuoja to savaitraščio pasirodymo priežastį: "Ateities atsiradimas toks. Kaip visur, taip ir Bostone, apsiereiskė nesupratimai tarp Lietuvių mylinčių ir internacionalistų, Abu Bostono laikraščiai: "Keleivis" ir "Laisvė" (kuri vėliau išvirto į bolševikinę smerkė "tautininkus", kurie neturėjo jokio organo. Kad šiedu laikraščiai kone sutrukdė atvykimą Bostonas gerb. Basanavičiaus ir Yčo, išsirezinimas buvo toks didelis, kad daugelis ir socialistų persitikrino, jog reikia tautininkų organo. Pradėta organizuoti "Ateities" bendrovė." (Žr. "ALT Sandaros užgimimas", AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS KALENDORIUS 1924 METAMS, So. Bostonas, 1923, p. 51).

Panašiai prisiminė anuos laikus ilgametis bostoniškis ir sandarietis Juozas Lekys. "Sėjos" 1958 m. nr. 2 J. Lekys rašė:

"Tuo kartu laikraštis buvo reikalingas, siekiant užsibrėžto tikslo, perteikti savo tautiečiams mintis, kokuo keliu eidami lietuviai gali laimėti, kokia yra lietuvių paskirtis ir pan. ... Katalikai per daug neveikė. Jie tik rūpinosi bažnytiniais reikalais. Kairesnių pažiūrų žmonės susimetė prie socialistų, ir jų obalsis buvo revoliucija ir vėl revoliucija. Atsiradus gerų tautiečių būreliui, kurie statė pirmoje vietoje lietuvių bei jos kultūrą, pradėta aktyviau veikti. ... Socialistai... turėdami du laikraščius, kovą pradėjo varyti gana smarkiai prieš mūsų sumanymus ir mūsų darbus. Pvz., patriotai lietuviai su tvėrė draugiją vardu - Lietuvių Labdarybės Draugija. Jos tikslas buvo įsigyti tautiniams tikslams namą, žinoma, tas buvo ir padaryta 1912 m., nusipirkta nuosavas namas, E Str. So. Bostone."

"Kai tik namas buvo nupirktas, tai socialistai užsimanė būti šeimininkais. Na, ir kas? Ir vėl liežuvių kova tęsėsi per kėletą metų. Visam tam riksmui užbaigti, pradėjom tarp savęs tartis, nėra kitos išeities - kaip tik mums steigti savo pažiūrų laikraštį. Tą, žinoma, ir padarėm. Susirinkom 1913 metais. Po visų diskusijų priėjom išvados, jog reikia pradėti darbą, sutverti bendrovę, dėti pinigus ir pradėti leisti laikraštį. Sutarėm išleisti šėrus."

S.E. Vitaitis toliau pasakoja apie "Ateities" pradžią. "Lapkričio 18 d. 1913 metais atvykau į So. Bostoną ir čionai pirmą kartą sutikau šio didelio ir prakilnaus sumanymo iniciatorių ir vykintoją, kurs buvo Kostas Jurgeliūnas, nors ir kiti visi darbuotojai buvo karštais šio prakilnaus sumanymo pritarėjais." (S.E. Vitaitis, "Sandaros motinos Ateities sukaktis", Naujienos, 1957 m. spalio 28 d.)

JULIUS BANIULIS,

pirmasis "Ateities" redaktorius 1914 m. Atvykus Albinui Rimkai, 1915 - 1916 m. jis buvo "Ateities" redaktoriaus padėjėjas.

STASYS E. VITAITIS,

"Ateities" administratorius, išlymus Sandaros ir SLA veikėjas, redagavęs SLA organą "Tėvyne".

Pirmieji "Ateities" kūrėjai buvo 12 vyrų: K. Jurgeliūnas, pirmininkas, Jonas Kasmauskas, išdinininkas, N. Gendrolius, sekretorius, o nariai: Jurgis Dragasius, F. Rupkelis, Jonas Tuinila, Antanas Ivas-Ivaškevičius, K. Vileišis, Jonas Klimas, K. Pratapas, Petras Čaplikas ir K. Sungaila. Vėliau prisidėjo A. Naujokaitis, P. Karvelis, M. Venys, J. Naujokaitis, J. Valiackas, J. Matukaitis, Tamas Yakavonis, M. Overka, M. Korinas, B. Jurkonis, M. Mockapetris, Albinas Rimka ir M. Petrauskas. Iš viso akcininkų buvo 30. Akcijų užsirašė už 2500 dolerių sumą.

Kitame susirinkime pasirodė, kad Stasys Vitaitis sutiko būti administratorium ir Julius Baniulis redaktorium. Tuoju imtasi spaustuvės įrengimo. Spaustuvė buvo įkurta be didelių sunkenybių, nes kuomet yra pinigų, tuomet ir sunkiausios kliūtys nugalimos. O pinigų naujai įkurtai "Ateities" bendrovei netrūko.

Pirmas "Ateities" numeris pasirodė 1914 m. sausio 14 d. Tautiečiai pasitiko šį savaitraštį su džiaugsmu. Turėdami savo laikraštį Bostono "tautiečiai" pradėta plačiau veikti. Stasys Vitaitis turėjo gerą pažintį su kompozitorium Miku Petrausku. Pradėjo jį kalbinti, kad atvažiuotų į Bostoną. Mikas Petrauskas pareiškė: "Jeigu sutversite gerą chorą, šį pavasarį atvyksiu į Bostoną."

"Ateities" redakcija kreipėsi į Bostono Jaunuomenės Ratelį, kuris buvo įsikūręs 1910 metais ir daug nuveikė per tą laiką. Jų choras, pasižymėjęs savo veikumu ir darbu, buvo pavadintas - "Gabijs". Vėliau M. Petrauskas atvyko į Bostoną, pradėjo dirbti muzikos srityje. Bostonas tapo lietuvių muzikos centru. Tad viena žymiausių "Ateities" dovanų Bostono lietuvių kolonijai buvo Miko Petrausko pakvietimas į Bostoną. Čia kompozitorius apsigyveno ilgam laikui ir gyveno čia tol, kol išvažiavo į Lietuvos Respubliką.

Kilus Pirmajam Pasaulio Karui, atsirado sunkumų. Visos prameratos buvo sulauktytos, kurios ėjo į Lietuvą, o tokių buvo apie 1000. Reikėjo panešti nuostolius. 1915 m. pabaigoje buvo pakviestas gabus publicistas ir ekonomistas Albinas Rimka redaktoriu. Rimka buvo neseniai atvykęs iš Lietuvos. "Ateičiai" Albinas Rimka suteikė stiprų ir rimtą tautiškai demokratinę ideologinį pagrindą, šikiu tokiu palinkimu į socializmą nudažyta. "Vidurinė partija Amerikos lietuvių gyvenime galėtų įtakos turėti, jei bus vien tautine, bet ir darbinikiška, reiškia, kada savo programa apims ne vien bendrus klausimus, bet ir darbo žmonių reikalus", Rimka rašė "Jaunoji Lietuva" žurnale (1914 Nr. 8). Nuo šios linijos laikraštis ir organizacija niekad neatsiskyrė.

Rimkai redaguojant, artimesni "Ateities" bendradarbiai buvo K. Augustas, Steponas Biežis, Budrikas, J. Gedminas, Kleopas Jurgeliūnis, dr. J. Jonikaitis, M. Šalčius, dr. Gaigalaitis, Vydūnas, adv. A. Bulota, adv. Bugailiškis, dr. A. Garmus, dr. Kazys Grinius, Jovaras, Adomas Judasai, Petras Klimas, G. Petkevičaitė, B. Bruoga, A. Sugintas, adv. M. Slezevičius, adv. Jonas Vileišis ir Žemaitė.

Sudėta daugiau kapitalo ir, pradėjus laikraštį leisti tris sykius per savaitę, padėtis pagerėjo. Bet ir išlaidos padidėjo beveik dvigubai, ypač kai Amerika paskelbė karą kaizeriui. 1917 metais daugumas Amerikos lietuvių jaunuolių buvo pašaukti į JAV kariuomenę. "Ateitis" neteko daug skaitytojų. Visas lietuvių gyvenimas buvo iškrikęs. Reikėjo didesnio veikimo.

Apie karą metus prisiminė Juozas Lekys: "Dešinieji turėjo įsteigę Tautos Fondą, rinko aukas, daugiausia rūpinosi religiniais reikalais. Kairieji turėjo įsteigę

Steigiant organizaciją, kaip A.B. Strimaitis str. "Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Istorijai medžiaga nuo 1914 iki 1923 m." (1923 m. Sandaros kalendorius) apie pirmąjį seimą rašo, kad Draugelio svetainėje, 93 Grand Street, Brooklyn N. Y., spalio 3 d. 1914 m. buvo dvi sesijos. Pirmoje sesijoje delegatų buvo 70. Pirmoje sesijoje buvo apkalbama vidurinės srovės reikalai, referavo įvairiuose klausimuose dr. J. Šliūpas, V.K. Račkauskas, V.F. Jankauskas, J.O. Širvydas, dr. K. Drangelis ir A. Rimka. Seimo vedėju buvo dr. J. Šliūpas, sekretorium J.O. Širvydas.

Antroje sesijoje nutarta organizuoti "Tautiškoji Lietuvių Pirmėjų Partija". Tam tikslui išrinkta komisija: dr. K. Drangelis (pirm.), R.L. Karūza (sekr.), V. K. Račkauskas, dr. J. Šliūpas, J.O. Širvydas, A. Rimka ir V.F. Jankauskas.

Tęsiant toliau darbą dr. Jonas Šliūpas atvyko į Bostoną ir tarėsi su "Ateities" bendrovės veikėjais.

Buvo sušauktas Antrasis Amerikos Lietuvių Vidurinės Srovės žmonių suvažiavimas 1916 m. sausio 1 d. Philadelphijoje, Pa. Dalyvavo 88 atstovai. Dėl organizacijos vardo buvo priimta tokio turinio rezoliucija: "Amerikos lietuviams reikalinga pastovi politinė - kultūrinė organizacija, todėl Seimas pilnai užtvirtino žingsnį, padarytą vidurinės demokratinės srovės pirmajame suvažiavime Brooklyn, N.Y. spalio 3 - 4 d., 1914m., kur tapo su tvėrta Lietuvių Tautiškoji Partija. Bet kadangi ši organizacija dėlei grynai techninių kliūčių negalėjo šioje šalyje vadintis "partija", todėl seimas nutarė vadinti šią organizaciją Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara" (Lithuanian National League of America). Toliau buvo apsvarstyta tikslai, veikimo būdas, Sandaros organas "Ateitis" ir kt.

Tad, jeigu ne "Ateities" laikraštis ir jo pirmtakūnai, vargu būtų atsiradus ALT Sandara. Įsikūrus Sandarai, prasidėjo tvėrtis kuopos atskiruose miestuose. Kaip organai tarnavo trys laikraščiai: "Vienybė Lietuvninkų", "Lietuva" ir "Ateitis".

Rimkai išvykus į Lietuvą, "Ateitį" redagavo Jonas Strimaitis (1917-1918), M. Šalčius, K. Norkus (1918 m.). Daugiausia "Ateičiai" dirbo ir ją finansiškai rėmė Kostas Jurgeliūnas, kuris visą laiką buvo tos bendrovės pirmininkas. Jei ne Jurgeliūno tvėrtas pasiryžimas, laikraštis nebūtų išsilaikęs karo metu.

ALT Sandaros ketvirtame seime, kuris įvyko 1917 m. lapkričio 30 ir gruodžio 1 d. Niujorke, S.E. Vitaitis buvo išrinktas Sandaros pirmininku. Šiame suvažiavime buvo plačiai kalbama apie organizacijai nuosavo organo įsigijimą. "Ateities" bendrovės žmonės pasiūlė savo laikraštį Sandarai parduoti. Buvo seimo rinkta iš penkių asmenų komisija tartis su "Ateities" bendrove dėl nuosavo organo įsigijimo. Netrukus "Ateities" bendrovė padarė oficialų pasiūlymą parduoti savo laikraštį. Įvyko keli Sandaros centro valdybos ir komisijos bendri posėdžiai ir svarstyta organo pirkimo reikalai. Pagaliau, 1918 m. balandžio 3 d. bendrame posėdyje nutarta organą pirkti už \$5000. "Ateities" vardas pakeistas į "Sandarą". Jau 1918 m. gegužės 3 d. pasirodė "pirmas" "Sandaros" numeris. Sandariečiai savo laikraštį sutiko su dideliu entuziazmu, visi rėmė kiek tik galėjo.

"Sandara" pasiliko Bostone, 327 E Street adresu iki 1928 m. rudens, kai "Sandara" buvo perkelta į Čikagą.

1936 metais, kada buvo minima SLA 50 metų sukaktis (Aukštinis jubiliejus), ir Lietuvių Tautinių Kapinių, Chicagoje, išsistėgimo 25 metų sukaktis, dr. Jonas Šliūpas buvo atvykęs iš Lietuvos dalyvauti šiuose minėjimuose.

1986 metais SLA minės 100 metų, o LTK 75 metų sukaktis.

Mikas Petrauskas, liaudies operos "Birutė" kompozitorius

Mikas Petrauskas prisidėjo prie "Ateities" steigimo ir Sandaros veiklos Bostone.

Taip pat jis parašė gaidas (muziką) Sandaros himnui, kuriam žodžius parašė Sandaros red. V.J. Šliakys.

Komp. Mikas Petrauskas daug nuveikė Bostono ir visos Amerikos lietuvių visuomenės kultūrinėje veikloje.

SLA JUBILIEJINIAM SEIME PASIRAŠYMAS PROTESTO REZOLIUCIJOS, užtariant persekiojamus Vilniaus krašto ir visos Okupuotos Lietuvos lietuvius. Iš kairės į dešinę sėdi: SLA. Garbės Narys Dr. Jonas Šliūpas, Sekretorius Dr. M. J. Vinikas, Prezidentas Adv. F. J. Bagočius, Teisėjas W. F. Laukaitis; stovi: Iždo Globėjas S. Moccus, Vice Prezidentas J. K. Mažukna, Iždo Globėja E. Mikužiūtė, SLA. veteranas P. W. Birštonas, Išdinininkas Adv. K. P. Gugis, "Tėvyne" redaktorius S. E. Vitaitis, Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovas V. Užda viny.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lit huanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui ..... US \$.....
 Pavardė, vardas .....
 Adresas .....

Šelpimo Fondą. Vidurinės srovės veikėjai turėjo Autonomijos Fondą. Jie rinko aukas Lietuvos reikalams. Tačiau buvo sunkus darbas, neturint savo organizacijos, neturint savo skyrių atskiruose miestuose ... Tada kilo klausimas apie vidurinės srovės partijos - organizacijos sutvėrimą." (SEJA, 1958 Nr. 2).

VIENINGA KOVA UŽ LIETUVOS LAISVĘ !

Dešimtojo Amerikos Lietuvių kongreso šūkis. Kongresas įvyks 1984 m. spalio 27-28 dd. 5001 West 79th St., Quality Inn Midway, Chicagoje, IL.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

CHICAGOS DEMOKRATŲ

SUSISKALDYMAS

Prieš trejis metus buvau parašęs anglų spaudoje, kad Richard M. Daley Jr. kandidavo į prokurorus. Gerai žinodamas mirusio R. Daley nuveiktus darbus, tenka pažymėti, kad jis politiškai pripažino lietuvius kaip etninę grupę ir mokėjo su lietuviais sugyventi. Tame straipsnyje aprašiau, kad R. M. Daley, kaip prokuroras sulaužė legalines etnines grupes, išsimašydami mirusio užnagėsių komisieriaus Guin paliktą turta be testamentu. Minėto buv. kom. giminės sakė, kad R. M. Daley neturėjo legalinės teisės tvarkyti palikto turto, kadangi patektų į konflikto interesus, t.y. jis negalėjo būti tuo pat metu nei gynėju, nei skundėju. Tuo metu buvęs prokuroras Carry (respublikonas) vedė palikimo tvirtinimo bylą, gi R. M. Daley (demokratas) tą bylą užvilkinio, sakydami, kad komis. Guin esą neapkenčias testamentu rašymo. Investigacija buvo "sumaišyta". Kai R. Daley išrinko prokuroru, tai pastarasis bylą panaikino ir mirusio komis. Guin turtas pateko Daley šeimai, nors tai yra neteisėtai.

Būdamas prokuroru R. M. Daley "sugalvojo" siekti Chicagos mero posto, pasistatęs savo kandidatūrą prieš mērę Jane Byrnę. Pagal jo "planą" buvo suskaldyta demokratų partija ir įtraukė nepatyrusį juodą mērą Herald Washington, Chicagą suskaldyti ir valdyti.

Po didelių politinių ginčų spaudoje ir TV pasirodė, kad Chicagą ištiko politinė katastrofa, netikėtai miestą "užgožė" juodi aukšti pareigūnai, visai nemokėdami savo pareigų, tuo sumažindami žmonių judėjimą ir pasitikėjimą.

Turiu pabrėžti, jeigu mes neturėtume jauno su didele ambicija žmogaus, Chicaga būtų vieninga, nesuskaldyta, o piliečiai sulauktų šviesesnės ateities.

Drąsiai noriu pažymėti, kad sustiprinus ir sujungus visus vienybės, Chicagai reikalinga daugiau patyrusių drausulių kaip alderman Vrodoliak, Pučinski, Madigan, Burk ir kiti panašūs. Šie politiniai patyrę drausuliai siekia sutvarkyti Chicagos ekonomiką bei apsaugą.

Aš, kaip senas čikagietis, siūlau visiems lietuviams aktyviau įsijungti į politinį-visuomeninį gyvenimą, kad mums ir mūsų vaikams būtų geresnis gyvenimas ir turimų nuosavybių apsauga.

adv. Charles Kal

***

Iloinojus valst. jau įvestos "No-fault" skyrybos, po 6 mėn. nekartu gyvenimo. Tuo būdu teismams palengvins darbą, nes dabar skyrybų bylomis per daug užgrūsti.

MR. ANTHONY'S BANQUET HALL

Savininkai - Petras ir Rita Dūdos, Sandaros skaitytojai ir rėmėjai

Ruošdami kuria nors progą pokylį ar vakarienę, prašau turėti galvoje MR. ANTHONY jaukias ir gražias sales, esančias

7348 W. Irving Park Road, Norridge, Ill. Tel. 453-2106, kur tikrai rasite malonų patarnavimą ir puikų, pagal jūsų pasirinkimą, maistą prieinamomis kainomis.

Apdraudų Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius
VALANDOS

Kasdiena 9 - 8 val. vakaro
Sekmadieniais uždaryta

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

Office - 436-7878

Res. 839 - 5568

CHICAGO, Illinois 60629

VLADAS SIMAITIS, J. D.

Registered Broker

BALFAS

BALFO PRANEŠIMAS

BALFO CENTRAS praneša, kad BALFAS ir toliau siunčia naudotų rūbų siuntinius į Suvalkų Trikampį ir Lenkijoje gyv. lietuviams per lenkų persiuntimo agentūras. BALFAS prašo Chicagos ir apylinkių lietuvius paaukoti gerų naudotų rūbų, juos pristatant į Centro įstaigą - 2558 W. 69th St., Chicago, Il 60629, tel. 776-7582. Įstaigos darbo valandos - nuo pirm. iki penkt. - 8,30-4,30, vasaros metu įstaiga šeštadieniais uždaryta.

***

V. D. ŠAULIŲ RINKTINĖS JONINIŲ GEGUŽINĖ

Birželio 23 d. Rinktinės namuose įvyko gegužinė. Vice pirm. J. Mackonis atidaromajame žody pasveikino dalyvius, Jonus, Janes, Petrus ir Povilus. Po to, pirm. Vl. Išganaitis, išrikiavęs varduvininkus nuoširdžiai visus pasveikino su maloniais linkėjimais, o sesės šaulės Jonams ir Janėms prisegė po raudoną rožę.

Ir šiais metais suorganizuoti loteriją buvo pavesta J. Gurevičiui su talkininkais.

Kiek vėliau prasidėjo vaisės, šokiai ir linksmas pabendravimas.

Iš gauto pelno šauliai remia lietuviškus reikalus.

Juozas Skeivys

CICERO, IL

Minėdami baisiojo birželio deportacijas Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyriaus sušauktame renginyje lietuvių priėmė rezoliuciją, kuria reiškia paramą prez. Reagano pastangoms sustiprinti JAV gynybos jėgas, prašo, kad Amerika laikytųsi 1930 m. priimto Smoot-Hawley akto, kuriuo draudžiama prekyba su kraštais, kurie naudoja vergų darbą, pagaliau prašo, kad būtų nutrauktas Specialių investigacijų bendravimas su okupuotos Lietuvos neteisėtos vyriausybės įstaigomis, kai JAV pakartotinai yra pareiškusios, kad Lietuvos inkorporavimo nepripažįsta. Šios rezoliucijos tekstas buvo nusiųstas JAV prezidentui, viceprezidentui, Valstybės, Gynybos ir Prekybos sekretoriams, Illinois senatoriams, Senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui, jų distrikto kongresmanui, Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komisijos pirmininkui ir kitiems.

PATIKSLINIMAS

"Naujienose" ir "Drauge" apie Liet. T. kapines A. Povilonio rašytoje korespondencijoje buvo minima, kad administratorių Kęstutį Truškuną direktoriai iš pareigų atleido. Tačiau pasirodė, kad K. Truškuną, iš anksto pranešdamas, pats iš pareigų išėjo ir, direktoriams prašant, dar sutiko kiek ilgiau pabūti, kol bus surastas kitas. GL

SANDAROS GEGUŽINĖ

Gros GINTARO orkestras

Sekmadienį

LIEPOS 22

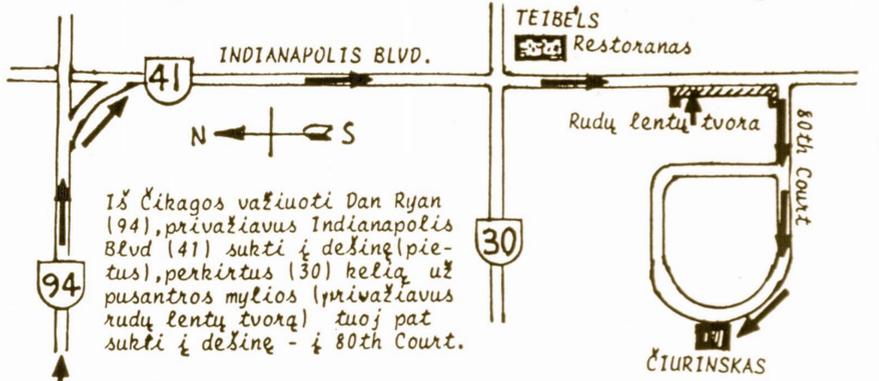
JULY

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje

Kviečiame visus su savo artimaisiais ir draugais atvykti į Sandaros gegužinę. Savo atsilankymu paremsite ne tik Sandaros laikraštį, bet ir lietuviybės reikalus.

Pradžia 12 val.

(R) LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
EAST CHICAGOS APYLINKĖS
GEGUŽINĖ
ĮVYKS RUGPIŪČIO 5 DIENĄ (SEKMADIENĮ)
P. ČIURINSKŲ SODYBOJE, ST. JOHN, INDIANA,
11233 W. 80TH COURT. (ŽIŪR. ŽEMĖLAPĮ)

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS ATsilANKYTI. Bus vaisės ir daug kitų pramogų. Tikimės svečių ne tik iš Čikagos, bet ir iš kitų apylinkių. Iš Market Pk. ir Cicero organizuojami autobusai.

AUTOBUSAI Į LIETUVIŲ TAUTINES KAPINES

Girdėjau daug nusiskundimų, kad į Lietuvių Tautines Kapines negalima nuvažiuoti su autobusais. Čia noriu pranešti mūsų kapinių lankytojams, kad jau dabar galima važiuoti autobusais savaitės dienomis - nuo pirmadienio iki penktadienio. RTA pirmas autobusas iš-eina 6-tą val. ryto nuo Scottsdale Shopping Center - 79 th ir Cicero Ave. (autobuso numeris 379), eina kas valandą ir nuveža iki Mercy Health Center - 81 st St. ir Kean Ave. - vienas blokas nuo kapinių vartų. Atgal į Čikagą autobusas grįžta taipgi kas valanda. Paskutinis autobusas iš-eina 7-tą val. vakare. Šeštadieniais, sekmadieniais ir šventadieniais autobusai nekursuoja. Dėl daugiau informacijų galite paskambinti telefonu 836 - 7000.

Antanas Povilonis

× Jei skilandžių jums tik reik
— parašyk arba užėik! (Siun-
čiame ir į kitus miestus). Inter-
national Meat Market, 2913 W.
63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel.
1-312-436-4337. Skilandžiai, me-
džioklinės, palengvicos, rūkytos
ir šviežios dešros, veršiena, avi-
na, kiauliena ir jautiena. Užsa-
kant didesnę kiekį šviežios mė-
sos ar dešrų, nuolaida.
Sav. Izabelė ir Petras Burkauskai.

ROBERT J. ZAPOLIS

Attorney at Law

3208 W. 95th Street, Evergreen Pk. IL.
Phone. 423 - 8330

Member Sandara Lodge 77.
Kreiptis lietuviškai arba angliškai.

Didžiausias Kailių
Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ
LIETUVIŲ KAILININKA,
CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS
8201 So. Kean Avenue Justice, IL 60458

Lietuvių Tautinių Kapinių Memorial Day iškilmėse pagrindinę kalbą pasakė John Paukštis, Veteranų ir Vyčių veikėjas.

John Paukštis tariasi (dešinėje) su LTK antr. viceprezidentu Peter Dapser, kuris pravedė iškilmes.
(Al. Vaitis Photo)

Bed Ford INN

COCKTAILS DRAFT BEER
5758 W. 65th St. (65th & MENARD)

RESTAURANT & LOUNGE

Food Service Hours Mon. to Thurs. 11-8 Fri & Sat to 10 p.m. Open Sat. at 4 p.m.

• Fresh Oysters & Clams • Sandwiches, Steak, Lobster • Fresh Seafood Specialties • Happy Hour 4 to 6 Mon. to Fri.

ORDERS TO GO AVAILABLE 582-3510

Sav. Denny Simenas,
Sandaros 77 kp. narys.

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI
IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

ENGLISH section

EDITOR Antanas Adomenas 7151 South California Chicago, Illinois 60629

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL CICERO CHAPTER

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA • CICERO SKYRIUS 1621 South 61st Ave., Cicero, Ill. 60650

RESOLUTION

We, the Lithuanian Americans of Cicero, Illinois assembled this 10th day of June, 1984 at St. Anthony Parish Hall to commemorate the death and mass deportation of Lithuanians by Soviet Russia.

On the night of June 14, more than 40,000 Lithuanians were deported to Soviet concentration and labor camps. Since the end of World War Two, hundreds of thousands of Lithuanians have been deported, imprisoned or executed. In the post war period 30,000 freedom fighters lost their lives fighting the Soviet occupation.

THEREFORE, LET IT BE KNOWN That Lithuania was recognized as a free and independent nation and was a member of the League of Nations, however, she was by force and fraud occupied and illegally annexed by Soviet Russia in 1940.

That it is the official U.S. policy of non-recognition of incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia into the Soviet Union;

That the Office of Special Investigations of the Justice Department has established liaison with the illegal Soviet Government in Lithuania for assistance in obtaining evidence about so-called Nazi collaborators.

NOW, BE IT RESOLVED That we agree with President Ronald Reagan's military program and ask Congress for its support;

We ask President Reagan to ensure that the provisions of the Smoot-Hawley Tarif Act of 1930 be enforced when dealing with the Soviet Union. In general, this law prohibits trade with countries that use forced or slave labor.

We ask the present administration and Congress to curtail the activities of the Office of Special Investigations in dealing with the illegal Soviet Government in Lithuania. This activity is contrary to the position of non recognition by the U.S. Government which has been publically stated on many occasions by the present administration and the Congress.

We request that this resolution be forwarded to the President of the United States, Vice President, Secretary of State, Secretary of Defence, Secretary of Commerce, Presidential Council, United States Senators from Illinois, Chairman of Senate Foreign Relations Committee, Congressman from our district, Chairman of the House Foreign Affairs Committee, other appropriate Congressional Committees, and the news media.

Stanley Dubauskas Secretary of the meeting

Dr. Bronė Motušis President of the Cicero Chapter of Lithuanian American Council and Chairperson of the meeting

THE STORY OF THREE LITHUANIAN SEAMEN AND THEIR ESCAPE FROM SOVIET TYRANNY IN 1951

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL

REAGAN-BUSH '84 NEWS

REAGAN-BUSH '84 CHAIRMAN FOR LITHUANIAN AMERICAN VOTERS ANNOUNCED

WASHINGTON -- Mayor Margaret Hance, National Co-Chair of the Reagan-Bush '84 Campaign, and Mr. Michael Sotirhos, Chairman of Ethnic Voters for Reagan-Bush '84, announced today that Anatole Milunas has been appointed as National Chairman of Lithuanian-Americans for Reagan-Bush '84.

Mr. Milunas served as National Chairman of Lithuanian American Voters for Reagan-Bush in 1980. He has also served as Chairman of the Lithuanian American Republican National Federation.

In welcoming Mr. Milunas to the campaign, Mayor Hance said, "Anatole Milunas is an acknowledged leader in the Lithuanian American community. His previous experience with national campaigns and his established relations with the Lithuanian American community will be valuable assets to the campaign."

Mr. Sotirhos welcomed Mr. Milunas by stating, "Our contacts in the Lithuanian American community have universally applauded Mr. Milunas' top position as National Chairman of Lithuanian Americans for Reagan-Bush '84. His illustrious history has included coordination of Lithuanian American campaign activities at local and national levels. His participation and leadership of the Lithuanian American Community will be most welcomed by the Ethnic Voters Division of Reagan-Bush '84."

The Ethnic Voters Division has been established to organize ethnic constituencies to support the Reagan-Bush reelection effort. As National Chairman of Lithuanian Americans for Reagan-Bush '84, Mr. Milunas will be charged with the responsibility of mobilizing Lithuanian American voters to support the President.

1984 is a jubilee year for Boston-area Lithuanians. Let us review some of the significant anniversaries. The South Boston Lithuanian Citizens' Association was incorporated on October 3, 1899. The Association will be celebrating its 85th anniversary this fall. SLA Vice-President Alexander Chaplikas is current president of the organization. On November 22, 1910 the South Boston Lithuanian Benevolent Society (So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugija) was incorporated. In 1910 the South Boston Lithuanian Youth Circle (Jaunuomenės Ratelis) was

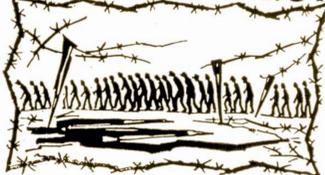
formed to foster cultural activities. On January 14, 1914 a liberal-nationalist newspaper, Ateitis, made its appearance. Later this democratic newspaper was taken over by the Lithuanian National League of America and rechristened Sandara. The first editor of Ateitis was Julius Baniulis. S. E. Vitaitis was the first business manager. Mr. Vitaitis later became editor of Tėvynė.

The 7th lodge of Sandara received its charter on December 1, 1916. In March 1914 the Gabija musical and drama group was formed. Gabija invited the famous

Lithuanian composer Mikas Petrauskas' opera "Eglė Žalčių Karalienė" was held in South Boston's "Broadway Theatre" on May 30, 1924.

Otto von Habsburg, member of the European Parliament, informed Dr. Stasys Bačkis, chief of the Lithuanian Diplomatic Service, that if re-elected, he would work for the liberation of the Baltic States. Von Habsburg strongly believes that the Baltic Freedom question will be on the agenda of the European Parliament.

CAPTIVE NATIONS 1984

Have you ever wondered when some of the common place modern developments were first applied in Lithuania? Here is an introductory list of "firsts" in Lithuania:

In 1910 the first automobiles were driven in Lithuania by Russian administration and military officials.

In 1912 the Russian military flew the first aeroplanes in Vilnius.

In 1809 Robertson made the first aerial flight in a hot air balloon in Vilnius.

In 1923 J. Dobkevicius began the first construction of Lithuanian airplanes with the Dobi-I.

In 1924 the first bus line was inaugurated by "Auto" Stock Company in Kaunas.

In 1937 Lithuania inaugurated its first air line: Kaunas-Klaipėda-Palanga.

Commercial electricity was first generated in Kaunas in 1898 and in Vilnius in 1903.

The first Lithuanian radio station was set up in Kaunas on July 9, 1919 with 1.5 kW. In 1926 Radio Kaunas began regular broadcasts.

In 1926 Lithuania began using individual radio sets, mostly British and German models.

In 1861 the Lithuanian segment of the Saint Petersburg-Warsaw railway line was completed. On April 28, 1861 the Kaunas-Virbalis railroad was opened to traffic.

In 1839 the first photographs were taken in Lithuania by Blondelis and V. Grabauskas.

In 1859 telegraph service using the Morse Code was initiated between Vilnius and Saint Petersburg.

In 1896 the first telephone station was opened in Vilnius.

In 1953 Lithuanians began using television sets. In 1962 the first Lithuanian produced television sets were made in Šiauliai.

In 1922 the Lithuanians first used tractors in agriculture.

The first motion picture was shown in Vilnius in 1897, it was a documentary film about the 1896 coronation of tsar Nicholas II.

In 1909 the Lithuanian American Radžiūnas made the first Lithuanian motion pictures depicting the Lithuanian countryside.

KAS SKAITO RAŠO - SANDARĄ IŠSIRAŠO

KAS SKAITO RAŠO - SANDARĄ IŠSIRAŠO

ATKARPA Sandaros prenumeratos pratęsimui

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATA..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS.....

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS KAMPĖLIS

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS ADRESAS:
840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

Dievaitis Perkūnas

Šis istorinis atvirukas išleistas prieš pirmąjį pasaulinį karą Maskvoje. Spaudė "Lietuvių spaustuvė", Nr. 11. S. Jackevičius, M. Steigvila ir Bendrovė, Maskva, Sretenka.

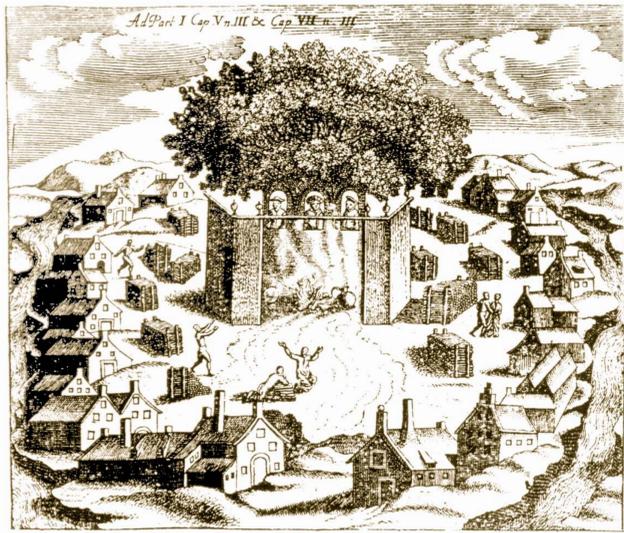
"Dievaitis Perkūnas", dail. P. Galaunė. Pašto atvirukai, išleistas prieš pirmąjį Pas. karą Maskvoje "Lietuvių spaustuvės", (Natūralus dydis).

Tai dailininko Pauliaus Galaunės grafika "Dievaitis Perkūnas".

Taip dailininkas įsivaizdavo lietuvišką Perkūną - dievaitį, šventus žuolus, garbinamą šventą ugnį, žalčius.

Reikia manyti, kad šį piešinį P. Galaunė sukūrė 1910 - 1913 m., kai jis studijavo Leningrade ir Maskvoje. Grafikas P. Galaunė, paveiktas čiurolioniškos mistikos, padarė daug fantastiško turinio darbų, kurių dauguma buvo išleisti atvirukais. Čia vienas iš tos rūšies kūrinių yra šis atvirukas "Dievaitis Perkūnas".

Gamtos garbintojai senovės lietuviai Perkūną laikė vienu iš svarbiausių dievų ar dievaičių, nes lietuvių gamtos garbinimo "tikėjime" turėta daug kitų dievaičių ir deivių.

Čia vaizduojama, kaip prūsai garbina žuolą ir ugnį.

Ilustracija iš C. Hartknoch'o "Alt- und Neues Preussen", 1684, Frankfurt/M (Courtesy of the Newberry Library, Chicago) AM & M leidinys.

T
M
D

Perkūnas virs debesų valdo griausinių ir žaibus, duoda lietu, jis yra teisybės saugotojas. O žuolas buvo Perkūnui pašvęstas medis, jo garbei šventuose miškuose buvo deginama šventoji ugnis.

Gilios senovės lietuviai nebuvo statybų garbintojai, bet tik gamtos pasireikimų. Todėl ši dail. P. Galaunės fantazija nėra visai tikslė, nes jo Perkūnas vaizduojamas kaip statula. Ilustracijoj būtų užtekę tik aukuro ir amžinosios ugnies, šventų žuolų...

Tik vėlesniais laikais Perkūnas buvo išivaizduojamas kaip tvirtas ruda-barzdis vyras, kuris kaip medžiotojas vaikšto žemėje ir velnius šaudo. Perkūnas buvo piktas, bet labai teisingas. Jis stebi žmonių darbus ir nubaudžia prasikaltusiuosius. Jis nemėgsta savanaudžių, pavyduolių ir pagyrūnų, nekenčia vagių ir melagių. Žmonėse yra daug išlikę pasakojimų iš ankstyvesnių ir vėlesnių laikų.

Nors istoriniuose šaltiniuose nerandama, kai kas vėlesniais laikais skaito, kad Perkūnas, esą, senovės lietuvių tikėjime buvęs vyriausiu dievaičiu ar dievu. Be to, vėliausioje lietuvių literatūroje minimas Praamžius - vyriausias senovės lietuvių dievas.

21 DIEVO RANKA ŽMONIŲ REIKALUOSE

Šventasis Dievo Žodis aiškiai parodo kodėl įvyko tarsi atidėliojimas. Apreiškdamas kitą Dievo rankos pasirodymą žmonių reikaluose šventasis Raštas parodo, kad per anuos 19 šimtų metų Dievo planas išlaisvinti žmonių žengė pirmyn be jokios pertraukos. Naujasis Testamentas aiškiausiai skelbia, kad tikrieji Viešpaties pasekėjai, kuriuos Apaštalas Povilas vadina "gerais Jezaus Kristaus kareiviais," yra pakviesti eiti Jo meilės keliu ir guldyti su Juo savo gyvybes.

Krikščionių kova susideda iš teisybės prieš saumylingą jėgą, tiesos prieš klaidą, teisingumo prieš nuodėmę ir meilės prieš neapykantą, ir šioje kovoje dalyvauja visi tikrieji kryžiaus kareiviai. Lygiai kaip ir patsai Jezus jie stato save aukomis iki pat mirties. Tokiu keliu ejo visi tikrieji Krikščionis. Apaštalas Povilas rašo apie jų dalyvavimą su Jezumi aukoje, sakydamas: "nes mes suaugome su juo jo mirties panašume."—Romiečiams 6:3-5.

J. Gramontas

Adresas - 5421 So. Mozart St.,
Chicago, Illinois, 60632.

Kas domisi, prašome parašyti atviruką, gausite dovanų įvairių knygelių.

..... (Pr.) .....

knygelių.

Kaip aiškiai šneka mūsų upės,
Kai jų bangų įsiklausai...
Tik kažkodėl ramus lietuvis,
Šiandieną ką mąsto - nežinau?!

Bet žmonės kalba, skaito, rašo:-
Mūsų tauta, maža tauta...
Rubežiai josios.- tik mirazas
Sapnuos išburta Lietuva!...

Ir išsigynėm Bartininkų,
Maldėnų ir Senos Vilnios...
Kęstutis, gynė Gardiną daug kartų -
Tik mes, nebepažįstam Lietuvos.

Ir ką mums tars Prieglius, Pasargė,
Isra, Alna ir Ungura?...
Ir upė Būgas - nepabūgęs:-
Priglausti Pinsko Pripetę ir jos balas.

Vai kas šiandien prilygs Maironiui?
Ar priešaušrio vadų drąsa!
Prabils į tautą - savo brolius,
Sielos Lietuva visa!!!

Kur Karaliaučius ir Brasta,
Lietuviui būtų viena Tėvynė,
Ar girdit?! Rauda Lietuva!
Ir broliai Sibiro sniegnuos!
Jonas Gediminas Žaibas

**KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ
KREDITO UNIJA**

AKTYVAI 25,000,000 dolerių

MARQUETTE PARKE:
2615 W. 71st Street,
Chicago, IL. 60629
telef. 737 - 2110

CICERO:
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL. 60650
Telef. 656 - 2201

Savaitės dienomis:
10:00-6:00
Ketvirtadieniais:
iki 7:00
Seštadieniais
10:00-1:00

Antr. 9,00 - 12,00
Ketv. 3:00 - 6:00
Sešt. 9,00 - 12,00

MOKA:
9% už taupomasias sąskait.
12,0% už IRA (12,55%)
TERMINUOTI INDĖLIAI:
Nuo \$ 500 iki \$ 20,000
3 mėn. - 10,5%; 6 mėn. -
11,25%; 12 mėn. 11,35%;
24 mėn. - 11,45%;
36 mėn. - 11,5%.

Nuo \$20,000 iki \$100,000
3 mėn. -10,75%; 6 mėn. -
11,5%; 12 mėn. -11,65%;
24 mėn. -11,7%;
36 mėn. - 11,75%.

SKOLINA: Tik savo nariam
žemesniais nuosimčiais ir
geresnėm sąlygom.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00
APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

New Yorko tel. (212) 441-6799
St. Peterburgo tel. (813) 367-6304

Vandenių balsai

Neries ir Nemuno versmės,
Radau aš Lietuvos gyvoj širdy.
Kas vardą įgimtą iškeist galės?
Lyg priekaištą bangų girdi.

Neris esu - ne "Vilija", "Veilia",
Mane pamilo Lietuvos šalis!
Tokia jau buvo Viešpaties valia,
Kad būčiau Nemunas - ne "Memelis"!

Tarytum "Alfa" ir "Omega":-
Pradžia, kartu ir pabaiga.
Visur - kur mūs šaltinių vandens bėga,
Yra Gyvoji Lietuva!!!

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKI-EVANS

Laidojame iš
2424 W. 69th Street

737-8600

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue. Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

**PASSBOOK
SAVINGS...**
the best way to save regularly!

5 1/2%
Account
Paid and
Compounded
Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD Hours: Mon, Tue, Fri. 9-4
CHICAGO, ILL. 60608 Thur. 9-8, Sat. 9-1

PETER KAZANAUSKAS, Pres. Tel. 847 - 7747
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

TARNYBA VAŠINGTONE

Jungtiniame Pabaltiečių Komitete Vašingtone ligi šiol reikalų vedėjos ir ryšių palaikytojos (Public Relations) pareigas ėjusi latvė Anita Bedelis nuo rugsėjo mėn. vidurio iš pareigų pasitraukia. Tam svarbiu postu ieškomas kitas kandidatas, kuris būtų ne jaunesnis kaip 21 m., gerai mokėtų anglų kalbą. Pažadėjama, kad būtų išėjęs politinius, teisės, tarptautinių santykių, Sovietų Sąjungos ar Rytų Europos studijas. Metinis atlyginimas 18,400 dol., ateinančiais metais numatomas pakėlimas. Esančiam šiose pareigose tenka palaikyti ryšius su valdžios įstaigomis, kongresmenais, senatoriais, dalyvauti Baltųjų Rūmų ir kitose spaudos konferencijose, vadovauti vasaros metu ten talkinančių trijų studentų- internų darbui.

Norintieji į šį patriotinį darbą įsijungti turi iki rugpjūčio 15 d. paduoti prašymą Joint Baltic American National Committee, P.O. Box 4578, Rockville, Maryland 20850. Prašymo nuorašą siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, (2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629). Čia galima gauti ir daugiau informacijų.

ALT INFORMACIJA

ŽMONIŠKUMAS

Arba kitaip - humanizmas. Lietuvių Enciklopedijoje VIII t. 333 psl. filosofas J. Girnias rašo, kad "toks terminas vartojamas įvairiopa prasme. Moraline prasme H. vadinama kiekviena filosofinė žmogaus samprata, pabrėžianti žmogiškosios asmenybės nelygstamą vertę ir skelbianti reikalavimą siekti žmogiškumo idealo. Šia prasme suprasto H. priešybe laikoma kiekviena ideologija, slepianti prievartos patėisinimą, remiantis vienokia ar kitokia diskriminacija (rasine, tautine, religine, klasine). Šios prasmės H. terminą išpopuliarino iškilimas tokių ideologijų, kaip komunizmas, fašizmas ir nacionalizmas, kurios paneigė tradicinius žmogiškumo reikalavimus partijos, klasės, tautos ar rasės vardu. Taip vartojamas H. žodis daugiau ar mažiau sutampa su demokratine žmogaus samprata, priešpastatoma totalistinei žmogaus sampratai".

Tarp šių dviejų žmoniškosios ideologijų vyksta nuolatinis trynimasis ir dažnai sukelia staigų keitimą visuomeninės santvarkos, kas vadinama revoliucija.

Revoliucijų būta visais amžiais, net dar tokiam žemam civilizacijos laipsny, kaip buvo prieš Kristų.

Man ir kitiems pergyvenusiems rusų revoliuciją 1917 m., ar skaitant apie pranzų didžiąją revoliuciją, tenka stebėti visur panašūs įvykiai kaip 2400 m. prieš Kristų, taigi jau arti 4400 m. atgal.

Štai kaip išaiškino vokiečių istorikas prof. Hans Delbrueck rastą dokumentą, pažymėtą kaip "Vieno Egipto kunigo nusiškundimas". "Sąrašai atimti, maišų surašinėtojai išnaikinti ir kiekvienas gali imti grūdų, kiek jis nori. Raštinės atdaros, asmenų sąrašai išimti ir pavaldinių nebėra. Kiekvienas miestas sako, - mes išvysime iš mūsų tarpo stipriuosius (ponus), ponios vaikščioja skarmaluose, jos badauja ir nedrįsta šnekėti, kilmingųjų sūnų nebepažintum, o jų vaikus meta į gatvę ir užmuša į sieną. Vergės gali kalbėti pilna burna. Plėšimas ir žudynės viešpatuoja krašte, miestai griaujami, trobos deginamos. Nebėra drąsos dirbti laukus, trobų nestatoma ir neatvežama malkų į kraštą. Iš bado grobiamas kiaušiu edaldas. Valdininkai pašalinti, išvyti. Nūnai prasideda gajos viešpatavimas. Tuo tarpu kai tie, kurie neturėjo nieko, pasidarė turtingi, buvusieji turtuoliai skarmaloti ir ištroškę. Suardytas krašto ūkis, užtrauktas vargas ir badas didelei daugumai žmonių"...

Taigi, kai žmonių išnaudojimas pasiekia aukščiausią ribą, įvyksta revoliucija, pareiškiama žmonių nepasitenkinimas esama tvarka. Revoliucijos vyksta tarsi gavalaiškas gamtos reiškinys, - potvynis ar žemės drebėjimas. Didžiausia militarinė ar

policijos jėga dažniausiai subyra prieš beginklę žmonių minią. Pavyzdžiui, Rusijoje kariai atsakydavo šaudyti į minią ir perbėgdavo į sukilėlių pusę. Anglija, atrodo, sugeba laviruoti istorinėje perspektyvoje. Ten kaip Rusijoje, buvo visokių karalių ir visiškai kvailių ar labai žiaurių, bet anglų vyriausybė sugebėdavo laiku, kai tik pajusdavo, jog žmonių nuotaikos labai grėsmingai kyla, jie tarsi vožtuvą pradarydavo spaudimo jėgai sumažinti, taigi atlikdavo tą ar kitą reformą ir žmonės apsimindavo. Rezultate - didžiausia ir galinčiausia pasaulinė valstybė, kurioje, sakydavo, saulė nenusileidžia, pasitenkina tik salos dalimi, o karaliai, turėję neribotą valdžią, pasitenkina tik reprezentacija, visą valdžią perdavę tautai. Didžiosios Britanijos Jos Didenybės Vyriausybė vis pagarbiamai pasisakoma, o mielas mano draugas rašytojas Barėnas man parašo su nekaltu šypsniu "iš karalienės salos" ir ten niekas jokių revoliucijų nenumato. Ir vilkas sotus, ir avis čiela. Anglai kultūringi ir flegmatiški, tarp jų neatsiras diktatorių, kaip Irane Chomeini, kuris už nekaltiausią atvejį baudžia mirtimi, esą kaip už nusikaltimą prieš Dievą. Ateis ir ten laikas, kai turės sprogt žmonių kantrybė.

Žmonija pergyveno visokius persekiojimus, tikėsime, kad bus pergyventas ir komunistinis teroras.

Lietuvai reikėjo irgi, kaip Suomijai, visą tautą mobilizuoti ir pasipriešint, galbūt net būtų buvę, kaip Suomijai, mažiau aukų vietoj to, kaip avis, daug karininkų, puskarininkų ir kitų išvežė ir nugalabijo ir tik laukta, kad vienas kitas pasišventėlis pasiaukotų nelygiai kovai.

Štai Šveicarija yra jau pasiruošus ir pasiskelbus mobilizuoti visą tautą kovai su okupantu. Kitoks išpūdis. Žinoma, tai gali atlikti tik tikrai demokratiškai tvarkoma tauta, kur yra tikras žmoniškumas, kur žmogus mažiau išnaudojamas ir nekaltai už menkniekius nepersekiojamas.

Ypatingai ir Pietų, ir Centro Amerikos turčių diktatūroms valdant, reikėtų kol neveli numatyti įvykių eigą ir laiku Anglijos pavyzdžiu persitvarkyti.

Tikrai demokratinėje šaly gali būti irgi įvairiausios nuomonės pareiškiamos, bet kitaip, žmoniškai išsiaiškinant. Čia man patinka politikų Fulbrighto, McGoverno, Galbrighto, Peppero tikrai demokratiška ir žmoniška taktika be užgauliojimo, be melo, be sukčiavimo, kaip sakoma, ad rem, dalykinai, jie yra prez. Roosevelto pažiūrų, kaip reikia likviduoti greitai, teisingai ir gerai ekonominę dabartinę krizę.

Z.

Artėja rinkimai. Tarp kandidatų - Jančių juse čia Čikagoje mes turime bene tik vieną lietuvį Joną Talandį. Tai energingas lietuvis visuomenininkas. Jis siekia komisineriaus posto Čikagos metropoliniame sanitarijame distrikte. Anksčiau tokius rinkimus yra laimėjęs a. a. Antanas Ollis, kuris pradžioje buvo išrinktas į distrikto komisinerius, o paskiau jų buvo išrinktas pirmininku.

Jonas Talandis sėkmingas statybininkas. Yra dar jaunas žmogus - gimęs 1927 m. rugpjūčio mėn. 24 d. Skuode, Lietuvoje. Pradėjęs mokslą Lietuvoje, tęsė Vokietijoje, Darmstate ir Karlsruhe. Paskiau Illinois, Chicago ir North Illinois universitetuose lankė nejudomos nuosavybės prekybos kursą, administracijos mokslą ir net aeronautikos kursą. Gavo piloto licenciją, buvo įsigijęs net ketletą lėktuvų ir yra skraidęs daugiau kaip 3000 valandų, daugiau negu Darius ir Girėnas. Jis lėktuvus naudojo savo verslo reikaluose ir galėdavo greit pasiekti įvairias vietas. Jis yra dalininkas ir vadovauja keliolikai statybos ir vadinamų development bendrovių.

Jo vadovaujama Anbo I, Inc. bendrovė pastatė daugiau kaip 2000 namų, prekybos centrų, medicinos pastatų, mokyklų, fabrikų, vandeniu aprūpinti mo sistemu, kanalizacijos tinklų. Ta jo vadovaujama bendrovė nuo pat pirmo namo pastatė net istisą Sauc Village miestelį, kuriame dabar jau gyvena per 16,000 gyventojų ir naudojasi Talandži. vadovaujamos bendrovės pastatytas vandentiekis, kanalizacija. Jo vadovaujamos bendrovės yra pastatytos 13 aukšt. mokyklų kompleksų su klasėmis, auditorijomis. Kiekviena mokykla užima apie penkis akrus - taigi didelės. Pastatė nemažai apartamentinių namų. Iš viso jam vadovaujant nuo 1950 - 1975 m. buvo pastatyta daugiau kaip 100 milijonų dolerių vertės pastatų.

Pasiekęs tokių plačių laimėjimų versle, jis po to daugiau palinko į

ĮVAIRIOS ŽINIOS

***
Prieš 30 metų prez. Eisenhoweris pasirašė įstatymą dėl maisto tiekimo daugiau negu 100 kraštams. Per šį laiką Indija gavo už \$ 6,2 bilijonus, Egiptas - už \$ 2,8 bilijonus, Pakistanas - už \$ 2,3 bilijonus, Pietų Korėja - už \$ 2,1 bilijoną, Indonezija - už \$ 1,7 bilijoną, Pietų Vietnamas - už \$ 1,5 bilijono.

***
Miami Floridoje anksčiau buvusi eksprezidento Niksono nuosavybė, dabar namai ir sklypas norima parduoti už 4,5 milijono dol. Savininkas 1978 m. pirko sklypą už \$455,000.

***
Miss Universe šiais metais išrinkta 21 metų amžiaus švedė.

***
Apie 40% amerikiečių vaikščioja dėl mankštos, ima vitaminus ir vengia vartoti druskos.

***
Pasirodo, kad šunys, nors ir kaip žmonių yra mėgiami, tačiau jais per daug negalima pasitikėti.

San Jose, Clif, trijų metų mergaitė, kuri perlipo per tvorą į kaimyno pusę, du vokiški vilkiniai šunys ją mirtinai sukandžiojo.

Tennessee valst. policijos vilkinis šuo plėšiką vienu kandimu į gerklę nužudė.

Su šunimis yra pasitaikę daug panašių įvykių. Daugiausia bėdos su šunimis turi laiškanešiai.

***
Salem, IL buvo surengtas pobūvis specialiai tiems, kurie pergyveno širdies operacijas (Heart-bypass). Atsilankė apie 125 žmonės, skaitant ir gimines. Pobūvį surengė Wannetta Holden, 56 m. amžiaus, žinoma, kaip "Queen of Hearts".

***
New Yorko valst. Roslyn Heights miestelyje įvyko keistas "nusikaltimas". Vienas 20 m. amžiaus vyrukas, įsibrovęs į kaimynų namą, dviem miegančiom moterims kuteno kojas ir pavogė jų batų.

***
Pasirodė, kad tokį panašų "nusikaltimą" jis jau buvo padaręs ir anksčiau.

***
Remontuojant netoli šimto metų senumo Laisvės Statulą (Prie New Yorko) nukėlimui žibinto reikėjo panaudoti 22 darbininkus, du kranus ir helikopterį. Jonas Talandis yra plačiai įsitraukęs į įvairių įstaigų, organizacijų veiklą. Yra vienas iš vadovų Olympia Fields planavimo komisijoje, buvo Lietuvių inžinierių ir architektų Čikagos skyriaus vicepirmininkas. 1980 m. buvo šeštosios šokių šventės rengimo komisijos pirmininkas - praeitos šokių šventės, įvykusios Čikagoje.

***
- Ar nebuvo lietuvių sunku pasiekti tokių laimėjimų versle ir politiniame veikime? - paklausiau J.

- Nebuvo jokių sunkumų. Jeigu žmogus savo uždavinį atlieka, žino ką daro, jis priimamas kaip lygiateisis. Man teko vadovauti statyboms New Yorko, Indianos, Michigano, Illinois, North Carolinos, Wisconsinio ir Iowos valstijose, o taip pat ir Kanadoje ir nekur jokių sunkumų kad buvau lietuvis. Amerika yra plačių galimybių šalis ir durys mums, lietuviams, yra atdaros.

- Jūs esate ir Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas. Kodėl įsijungėte į šį darbą?

- Amerikos politinėje veikloje didelės reikšmės turi vadinamos lobby grupės, kurios stengiasi daryti įtaką į vyriausybines įstaigas. Jeigu sugebame apimti daugelį lietuviškųjų visuomeninių organizacijų - politinių, kultūrinių, ideologinių - tai kuo daugiau tokių organizacijų apimame, tuo mūsų darbas sėkmingesnis. Tas centrinių organizacijų apjungimas yra vienas iš Amerikos Lietuvių Tarybos sėkmingumo užtikrinimų. Sujungtomis jėgomis galima daugiau ir sėkmingiau darbą atlikti. ALTas yra pagrindinė organizacija, lyg oficialiai

Washington, D.C. didingam 555 pėdų aukščio Washingtono paminklui š.m. gruodžio 6 d. sueina šimtas metų, kai jis buvo užbaigtas statyti. Šioms iškilimėms jau ruošiamasi.

Paminklo statyba, su pertrauka, ilgai tęsėsi. Pradėjus paminklą statyti 1854 m., po 6 metų pavogtas akmuo, kurį Vatikanas atsiuntė panaudoti paminkle. Dėl ginčų ir dėl civilinio karo paminklo statyba (pasiekus tik 152 pėdų aukštį) apie 20 metų buvo sustojusi.

Statyba buvo sunki, kai reikėjo jaučiais gabenti akmenis. Vėliau paminklo statyba 1876 m. vėl pradėta tęsti, kol užbaigta 1884 m. gruodžio 6 d.

Tuo metu paminklo statyba kainavo \$1,187,710.

***
Portland, Maine valst. apsigyvenę kubiečiai atvykėliai pasižymi savo nusikaltimais - daugiau kaip pusė jų per 3 metus yra buvę areštuoti po du kartus.

***
Daugiausia marijuanos auginama ir vežama į JAV iš Kolumbijos (netoli 60%) iš Jamaikos (apie 15%), iš Meksikos ir kt. kraštų 12%. Pasirodo, kad ir JAV jau užauginama apie 15% krašte suvartojamos marijunos; šis kiekis per porą metų padvigubėjo, kai pradėta marijuaną auginoti ne lauke, bet viduje, kad nesužinotų policija.

***
Statistiniai duomenys rodo, kad JAV gyventojų amžius yra pakilęs iki 74,2 metų, nes mirtingumas nuo vėžio, širdies ir kitų ligų yra sumažėjęs.

***
Baltimorėje, MD pašte, liepos pradžioje buvo dingę apie 12,000 laiškų su Social Security čekiais, tačiau netrukus buvo pranešta, kad laiškai surasti ir adresatams išnešioti.

***
Sovietų generolas Vladimir Govorov, kuris davė parodymus nušauti Korėjos keleivinį lėktuvą 007, gavo paukštiniamą, ministerio vietą.

***
Racine, Wisc. 15 metų mergaitė Kristen Bowlands, kuri paprasta akimi mėgino žiūrėti saulės užtemimą, nustojo didžia dalimi regėjimo. Tačiau dabar vienos akies regėjimas yra pagerėjęs.

Tai pamoka visiems! Lietuvoje, kad nesugadinti akių, saulės užtemimą stebėdavo per žvakę aprūkytą tamsią stiklą.

***
Apskaičiuojama, kad nupirkus 1984 metų vidutinį automobilį jo išlaikymo kaina per 12 metų atseitų apie \$ 34,400 arba apie 28 centai už nuvažiuotą mylią.

Plačių Užmojų Lietuvis

(Pasikalbėjimas su Jonu Talandžiu - Amerikos Lietuvių Tarybos, Respublikonų ir kt. organizacijų veikėju visuomenei rūpimais klausimais. Paikalbėjimas taip pat buvo perduotas "Laisvojoje Lietuvoje".

JONAS TALANDIS

Artėja rinkimai. Tarp kandidatų - Jančių juse čia Čikagoje mes turime bene tik vieną lietuvį Joną Talandį. Tai energingas lietuvis visuomenininkas. Jis siekia komisineriaus posto Čikagos metropoliniame sanitarijame distrikte. Anksčiau tokius rinkimus yra laimėjęs a. a. Antanas Ollis, kuris pradžioje buvo išrinktas į distrikto komisinerius, o paskiau jų buvo išrinktas pirmininku.

Jo vadovaujama Anbo I, Inc. bendrovė pastatė daugiau kaip 2000 namų, prekybos centrų, medicinos pastatų, mokyklų, fabrikų, vandeniu aprūpinti mo sistemu, kanalizacijos tinklų. Ta jo vadovaujama bendrovė nuo pat pirmo namo pastatė net istisą Sauc Village miestelį, kuriame dabar jau gyvena per 16,000 gyventojų ir naudojasi Talandži. vadovaujamos bendrovės pastatytas vandentiekis, kanalizacija. Jo vadovaujamos bendrovės yra pastatytos 13 aukšt. mokyklų kompleksų su klasėmis, auditorijomis. Kiekviena mokykla užima apie penkis akrus - taigi didelės. Pastatė nemažai apartamentinių namų. Iš viso jam vadovaujant nuo 1950 - 1975 m. buvo pastatyta daugiau kaip 100 milijonų dolerių vertės pastatų.

Pasiekęs tokių plačių laimėjimų versle, jis po to daugiau palinko į

visuomeninį veikimą ir šeimos gyvenimą. Yra vedęs Gražiną Jasnevičiūtę. Jo dukte Vida yra baigusį versto administraciją ir dabar turi savo vadinamą catering service bendrovę, kuri paruošia maistą pobūviams - baliams, vestuvėms. Sūnus Jonas turi magistro laipsnį biomedicinos inžinerijoje ir yra vyriausias planuotojas bendrovėje, kuri gamina gydytojams kraujo tyrimo aparatus. Jonas Talandis yra plačiai įsitraukęs į įvairių įstaigų, organizacijų veiklą. Yra vienas iš vadovų Olympia Fields planavimo komisijoje, buvo Lietuvių inžinierių ir architektų Čikagos skyriaus vicepirmininkas. 1980 m. buvo šeštosios šokių šventės rengimo komisijos pirmininkas - praeitos šokių šventės, įvykusios Čikagoje.

- Ar nebuvo lietuvių sunku pasiekti tokių laimėjimų versle ir politiniame veikime? - paklausiau J.

- Nebuvo jokių sunkumų. Jeigu žmogus savo uždavinį atlieka, žino ką daro, jis priimamas kaip lygiateisis. Man teko vadovauti statyboms New Yorko, Indianos, Michigano, Illinois, North Carolinos, Wisconsinio ir Iowos valstijose, o taip pat ir Kanadoje ir nekur jokių sunkumų kad buvau lietuvis. Amerika yra plačių galimybių šalis ir durys mums, lietuviams, yra atdaros.

- Jūs esate ir Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas. Kodėl įsijungėte į šį darbą?

- Amerikos politinėje veikloje didelės reikšmės turi vadinamos lobby grupės, kurios stengiasi daryti įtaką į vyriausybines įstaigas. Jeigu sugebame apimti daugelį lietuviškųjų visuomeninių organizacijų - politinių, kultūrinių, ideologinių - tai kuo daugiau tokių organizacijų apimame, tuo mūsų darbas sėkmingesnis. Tas centrinių organizacijų apjungimas yra vienas iš Amerikos Lietuvių Tarybos sėkmingumo užtikrinimų. Sujungtomis jėgomis galima daugiau ir sėkmingiau darbą atlikti. ALTas yra pagrindinė organizacija, lyg oficialiai

plačiau lietuviams atstovaujantis sąjūdis ir dėl to aš Amer. Lietuvių Tarybą vertinu.

Dar viena mintis man peršasi į galvą: mes gyvename iliuzija, kad visa mūsų veikla būtina turi būti vaisinga. Tai idealu, bet mes neturime institucijų, kurios paveiktai įpareigotais visiškai išvengtų dirbti. Todėl reikia pasitenkinti tuo, kuo galime. Sekmingumas ir įvertinimas priklauso nuo atliekamų darbų. Kai savo pareigas gerai atliksime, susilauksime ir reikiamo įvertinimo.

Amerikos politinė struktūra yra tokia, kad čia ieškoma santykių su tam tikromis Amerikos visuomenės dalimis, už tai ir ALTui, apjungiančiam keliolika centrinių lietuvių organizacijų, gana lengva palaukti ryšį su Amerikos politinėmis organizacijomis, politikos žmonėmis.

- Kai Jūs turėjote patyrimo su didesniais renginiais, ką galėtumėte pasakyti apie ALTO šaukiamą Amerikos lietuvių kongresą?

- Laikas kongresui yra labai geras. Turime dar daug pirmosios kartos ateivių, kurie nori dirbti ir turi sveikatos ką nors nuveikti. Po 10-15 metų situacija bus absoliučiai kitokia. Jau čia išaugusios kartos turės tęsti lietuvių darbą. Tai ypatingai svarbu per sekančią dešimtmetį palikti gerus pėdsakus, geras vages. Vienoje srityje ALTas, kaip ir dangelis mūsų organizacijų, yra atlikęs - įtraukti jaunimą. Šioje srityje reikia daugiau dirbti ir daugiau atsiekti, o jaunimo turime labai gražaus, daug talentingų ir darbščių žmonių. Į Amerikos Lietuvių Tarybą būtina reikla tų jaunųjų organizacijų žmones pritraukti, planuojant sėkmingesni tolimesni Amerikos Lietuvių Tarybos darbų tęsimą.

Aš labai stengiuosi, kad mums pasisektų įtakingą vyriausybės žmogų ar šiaip svarbų asmenį turėti kalbėtoju Amerikos lietuvių kongrese. Tuo reikalu esu net susitrišęs su Baltaisiais Rūmais.

J. Pr.

Kas skaito, rašo—
SANDARA
išsirašo

GRAZIOS VESTUVĖS

Birželio 23 d., šeštadienį, St. John of the Cross bažnyčioje, Western Springs, Ill., susituokė Jeanne Marie Vaikutis su John Alois Volmer.

Kai 3 val. p. p. aštuonios poros gražiai pasipuošusių pabrolių ir pamergių atlydėjo jaunuosius bažnyčion, vestuvių palydai praėjus, John Vaikutis Sr., atlydėjo savo vyriausią dukrą, baltą puošnią jaunąją prie altoriaus, kur jos jau laukė jos mylimas John Alois. Čia juos palaimino kun. Joseph McDonnell šv. Mišių metu. Solistas, trompetė ir vargonai davė iškilmingumą.

Vestuvių puota vyko Elmhurst County Club. Gražioje vestuvių vaišėse dalyvavo apie 300 svečių. Vakarą vedėjas buvo Bruno Shukis, Jr., kuris labai sumaniai pravedė programą, puikiai pristatydamas vedybų procesiją, ir supažindino svečius su abiejų pusių šeimomis. Solistas Algirdas Brazis pradėjo „Ilgiausių metų“ ir svečiai pakėlė šampano taures.

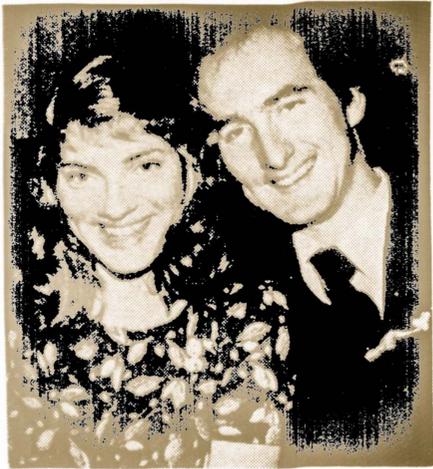
Prie „Aido“ orkestro puotą tęsėsi iki vėlumos. Jaunoji pora išvyksta į Havajus mėnesiui, o grįžę apsigyvens Clarendon Hills, Ill.

Jaunoji Jeanne Marie studijavo Northwestern universitete, o jaunas John Alois

baigė su magistro laipsniu matematiką ir kompiuterių mokslą. Jeanne Marie turi dvi sesutes ir du broliukus, kurie taip pat lanko universitetus, yra prisijungę prie lietuviškų šokių grupių. Jos tėveliai gražiai reiškiasi lietuviškose organizacijose.

Denise Vaikutienė yra Chicago Lietuvos moterų klubo pirmininkė, o John Paul Vaikutis yra Prekybos rūmų direktorius. Reikia tikėtis, kad ir jaunieji Jeanne Marie ir John Alois Volmeriai paseks savo tėvelių pėdomis.

Dar kartą jiems daug laimės ir ilgiausių metų.
Teodora Kuzienė

Jaunavedžiai:
Jeanne Marie Vaikutis ir John Alois Volmer.

Jaunosios tėvai:
Denise ir John Vaikutis yra vedę 1956 m. lapkr. 3 d. ir gyvena Indian Head Parke. Šeimoje 5 vaikai. Dukrė Jeanne yra vyriausia.

Jaunojo tėvai:
Maria ir Alois Volmer yra vedę 1957 m. rugp. 24 d. Woodstocke. Jų šeimoje 4 vaikai. Sūnus John yra pats vyriausias.

gimo komiteto narius posėdžiui. Dalyvavo pirm. B. Skorubskienė, dr. Česlova Bačinskienė, dr. Bronė Motušienė, Angelė Katelienė ir Teodora Kuzienė. Po susirinkimo šeiminiškė visus dalyvius puikiai pavaišino. Lietuvių kongreso banketas bus spalio 27 d. Quality Inn viešbutyje.

NAUJA RACINE SKYRIAUS VALDYBA

Amerikos Lietuvių Tarybos Racine skyriaus valdybą sudaro: garbės pirm. klebonas kun. S. Saplis, garbės narys kun. J. Kupris, pirmininkas Viktoras Kažemėkaitis, vicep. Juozas Plečkaitis, sekr. Stasys Budrys, kasin. Motiejus Tamulėnas, organizatorius Petras Petrušaitis, nariai: E. Shilling, Gr. Mitka, M. Stanaitytė, L. Kuliavas, parengimų meno vadovas J. Grimskis, skyriaus atstovas centro valdyboje Lionginas Pliūra.

Baltimore, MD

ALGIRO LEONO VARDŲ KASMETINĖ PREMJA JAUNIMUI

A. a. Algirdui Leonui mirus, našlė Galina Leonienė jo atminimui paaugojo Washingtono lituanistinei mokyklai vieną tūkstantį dolerių, kurių nuosimčiai sudaro kasmetinę premiją, aukščiausiais pažymiais mokyklą baigusiam mokiniui. Jei baigiamojo skyriaus kuriais metais nebūtų, tai premija bus įteikiama geriausiam mokslo metuose pasižymėjusiam mokiniui.

Tos kasmetinės premijos tikslas yra paskata mūsų jaunimui siekti lituanistinio išsilavinimo ir tuo būdu neatitolti nuo savo tautos, kartu kasmet prisiminti a. a. Algirdą Leoną, kuris buvo vienas pirmųjų lituanistinių mokyklų steigėjų Baltimorėje, ir kuriam taip rūpėjo mūsų jaunimo tautinis auklėjimas.

Šįmet a. a. Algirdo Leono vardo premija, šimtinės pavidale, buvo įteikta trečio skyriaus mokinėi septynerių metų Astai Almenaitėi, kuri puikiai kalba, rašo ir skaito lietuviškai ir pasižymi savo darbštumu.

Atsišaukimas į visus SLA narius

Mieli Broliai ir Sesės,

1986 metais Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mini savo 100 metų sukaktį. Siekdama sustiprinti organizaciją ir pagyvinti jos veiklą, SLA Pildomoji Taryba skelbia

ŠIMTMETINĮ VAJŲ,

kuris prasidės 1983 m. rugsėjo 1 dieną ir pasibaigs 1986 m. su Jubiliejinio Seimu.

Šio Jubiliejinio Vajaus metu siūloma, taip naujai prisirašantiems, taip ir seniesiems nariams, užpildžius suprastintas Non Medical (netikrinus sveikatos) aplikacijas, įsigyti šias reguliarias apdraudas:

1. Viso amžiaus—20 metų mokamą (Class V-2) arba
2. 10 ar 20 metų Taupomąją (Class V-X arba Class V-3)

Apdraudos suma negali būti mažesnė, kaip \$1,000

Apsidrausti galima nuo 1 iki 70 metų amžiaus

Šio Jubiliejinio Vajaus metu kiekvienam naujai prisirašusiam, arba senam nariui, įgijusiam papildomą apdraudą, bus įteikta kartu su Certificatu bonus—Vajaus dovana.

(Bonų dydis priklausys nuo apdraudos sumos ir pasirinktos klasės)

PILDOMOJI TARYBA KVICIA VISUS NARIUS ĮSIJUNGTI Į NAUJŲ NARIŲ PRIRAŠYMO DARBĄ.

Narys, radęs tinkamą kandidatą, kreipiasi į kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių, prašydamas pagelbėti užpildyti aplikaciją.

Finansų Sekretorius aplikaciją, kartu su metiniu mokesčiu, siunčia Centru. Po to, kai bus išrašytas Certificatas, narys, suradęs naują narį, gaus \$15.00 atlyginimo.

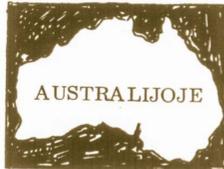
Vincenzo Meiliūno paminklą pašventina 1984 m. birželio 16 d. Cypress Hills kapynėse, Brooklyn, N. Y. Tėvas Leonardas Andriekus. Prie paminklo žmona Genovaitė Meiliūnienė, sesuo Irena Steponavičienė ir dalis dalyvių.
J. Zabielskio nuotr.

NEW YORK, N. Y.

DAIL. ČESLOVAS JANUŠAS nutapė didelę Kauno panoramą. Paveikslas yra 4 pėdų aukščio ir 6 pėdų ilgio.

STASYS JANUŠAS, Sauliaus ir Gražinos Janušų sūnus, baigė Fordhamo universitetą bakalauro laipsniu. Studijavo anglų kalbą ir literatūrą. Studijas tęsia ir toliau. Jo brolis Andrius baigė Seaclyf aukštesniąją mokyklą (HS). Studijuos inžineriją Brooklyno politechnikume.

Po ilgos ligos Pranas Dulys - Dulevičius mirė Long Beach Memorial ligoninėje. Jo atminimui bičiuliai aukojo Tautos Fondo Laisvės išdui.

Česlovas Liutikas

Sydnėje mirė mūsų bičiulis ir Sandaros rėmėjas Česlovas Liutikas, sulaukęs 81 metų amžiaus. Palaidotas 1984 m. gegužės 1 d. Sydnėjaus Rookwoodo kapinėse. Visuomenė neteko darbštaus kultūrininko.

ĮVAIRENYBĖS

Baltimorėje ir visoje Meryland valstijoje nauju įstatymu uždrausta važiuojant dviračiu ar vairuojant automobilį, klausyti radio specialiai įtaisyta ausinuitose (radio headset).

JAV mišriųjų rasinių vedybų daugiausia yra Havajuose - virš 20%, apie 2% Minnesotoje, New Jersey ir Virginijoje, apie 1.5% - Missouri, So. Carolinoje ir Floridoje, apie 1% - Ilinojuje, Pensilvanijoje ir Georgijoje.

Daromi bandymai pasienio sargus pakeisti video-aparatais. Patirta, kad Texas valst. 9 mylių pasienio plote video-aparatų dėka atliktas sėkmingai darbas vietoj 30 patroliuojančių sargų.

Batai, kuriuos dėvime daugiausia yra importuoti iš kitų kraštų. Šiuo laiku batų importas sudaro net 70%, kai prieš penkis metus importas siekė tik 50%.

Minnesotos valst. 14 metų amžiaus mergaitė, kuri buvo sukandžiota savo šeimos sūnus, gavo \$25,000 iš šeimos draudimo agentūros, apskundus savo tėvus.

Ypač Amerikoje Washingtono vardas yra garsus - tuo vardu pavadinta viena valstija ir 31 valstijos apskritis įvairiose valstijose.

JAV-bėse kukurūzai (corn) daug kur panaudojami. Šiuo metu Iowos valst., Des Moines, apie 200 milijonų bušelių kornų perdirbami į spiritą (ethanol) ir bus išvežta į Europą.

Australijos spaudos žiniomis, dar vienas lietuvis jūrininkas pabėgęs iš sovietų laivo. Jis esąs Ispanijoje ir prašys Australijos politinio pabėgėlio prieglobščio.

Po atostogų sekantis Sandaros nr. 14 išeis rugpiučio 6 d.